13. Jaar, Nr. 145. — 's HERTOGENBOSCH. — Donderdag, 9 December, 1841

NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT? Horatius.

ABONNEMENTS-PRIJS Voor de Stad, f 12. Franco per post, » 14.

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag)

ADVERTENTIEN 10 cent de regel behalve 35 cent. zegel.

NEDERLAND.

Den 1. dezer heeft de Notaris de Fliz, te Maastricht, de acte van aankoop opgemaakt, waarbij Z. Maj. het Kasteel met de onderhoorigheden van Vashartelt in eigendom overneemt. De Koning werd vertegenwoordigd door den Heer Regout.

— Het Provinciaal Geregtshof van Holland heeft gisteren uitspraak gedaan in de bekende zaak van D. B. Adrian en P. C. Stam. Het hof heeft de beschuldigden niet schuldig verklaard aan bedriegelijke bankbreuk en hen alzoo vrijgesproken. Mitsdien is Adrian, die zich alleen in hechtenis bevond, onmiddellijk in vrijheid gesteld.

KERKELIJKE STAAT.

Den 18. November is, met groote plegtigheid, gevierd, het feest der Kerkwijding van Sint Pieter, dat ook reeds in de IV. eeuw was gevierd, en na den eigenlijken bouw (zoo als die tegenwoordig zich vertoont) door Urbanus VIII. op nieuw werd voorgeschreven. Zijne Emin. de Kardinaal Giustiniani, Bisschop van Albano, heeft te dier gelegenheid het H. Misoffer opgedragen, ten bijwezen van Z. Heil. en geheel het Kerkelijk Ligchaam van Kardinaals en Prelaten. Monseign. Asquini, Aartsbisschop van Tarsus, heeft dien dag de Vespers geofficieerd, waarbij twee groote muzijkkoren zich afwisselend hebben laten hooren.

DUITSCHLAND.

De Groote Raad van Freiburg heeft het verlangen der Jezuiten ingewilligd, om zes nieuwe professorale leerstoelen bij het athenaeum te verordenen, welke allen door leden der genoemde Orde bekleed zullen worden, die ook in het kanton Schwijz haren invloed en gezag meer en meer uitbreidt, waar zij zich, onder anderen, bij voorraad, van den nieuw op te rigten Bisschopszetel heeft verzekerd. (*Rott. Cour.!!*)

ENGELAND.

Te Padang (Oost Indiën), op de westkust van Sumatra, is thans eene fraaije Katholijke Kerk voltooid, en daaraan een Priester tot Pastoor verbonden. Sedert het vertrek der Portugezen werd het H. Misoffer, op geheel het eiland, Gode niet meer aangeboden. Padang is dus de eerste plaats, waar die weldaad door den Hemel weder vergund wordt.

— Eerstdaags zal Prins Albert, te Londen, in de Orde der Vrijmetselaren worden aangenomen. De Dagbladen maken van deze zaak veel ophef, en melden ook, dat Zijne Doorluchtige Hoogheid vooraf geweigerd heeft, de waardigheid van het Grootmeesterschap op zich te nemen, die hem met zooveel aandrang werd opgedragen. (*Univers.*)

— De genezing der Koningin-Weduwe is zoo ver gevorderd, dat vooreerst geene bulletins meer zullen worden uitgegeven en men zich met haar volkomen herstel blijft vleijen. Algemeen is de vreugde hierover bij de bevolking, die hare deelneming in den verontrustenden toestand der geachte Vorstin op velerlei wijzen aan den dag had gelegd, zelfs op zoodanige die, wanneer men niet vreesde de goede bedoeling te krenken, belagchelijk genoemd zou kunnen worden. Groote voorraad van geneesmiddelen, dranken, poeders en pillen is namelijk, uit onderscheiden oorden, door partieulieren naar Sudbury, de verblijfplaats der doorluchtige kranke, gezonden, met de bij elke bezending gevoegde verzekering, dat zij door het getrouw gebruik daarvan stellig genezen zou.

— De vrienden van den heer O'Connell wenden pogingen aan, om hem tot permanenten Lord Maire van Dublin te doen verklaren, hetwelk bij de municipale hervormingswet niet stellig verboden wordt.

FRANKRIJK.

De Advocaat Paillet is nog aan den Advocaat Garcin toegevoegd ter verdediging (ambtshalve) van den beschuldigde Quénisset voor het Hof der Pairs.

— De *Gazette de France* is nu, behalve in den Kerkelijken Staat, ook verboden in Pruissen, Rusland, Oostenrijk, Sardinië en Piemont.

— Uit Montpellier wordt gemeld, dat Marie Capelle (Madame Lafarge) in hare gevangenis de vergunning heeft erlangd, om 's avonds eene Carcellamp te mogen branden. Overigens heeft men haar, uithoofde van zwakke gezondheid, toegestaan de leefwijze en het voedsel van het ziekenkwartier.

— Uit Petersburg schreef men den 16. November, dat het ijs in de Newa begon te kruijen; zoodoende heeft men de bruggen weggenomen, en begeeft men zich nu in ijsschuiten naar de omliggende eilanden. In de stad wordt reeds veel genarresleed, ofschoon er toch maar weinig sneeuw is gevallen. Sedert eenige dagen lagen ook alreeds de grachten digt gevroren.

— Uit eene officiële statistiek blijkt, dat Parijs, in zijne XII Arrondissementen, telt 28 duizend, 969 arme huisgezinnen, te zamen uitmakende 62 duizend, 539 armen, of te wel één arme op de 1232 zielen. Onder dit cijfer zijn niet begrepen 15 duizend gemeene bedelaars.

— Het zoo zeer geachte Bankierskantoor Turkheim en Comp. te Straatsburg, heeft zijne betalingen gestaakt.

— Het Hof der Pairs heeft den 3 dezer zijne Zittingen geopend in de zaak van den aanslag-Quénisset van 13. September op het leven der Koninklijke Prinsen.

— Doofstommen van allerlei landaard en rang hebben zich den 5. dezer te Parijs vereenigd, om plegtig den dag te vieren, waarop de beroemde Abt de l'Epée geboren werd.

— De Ministeriele Bladen, welke eerst den heer de Lamartine als Candidaat voor het Presidentschap der Kamer van Gedeputeerden hadden aangeprezen, komen thans daarvan weder terug, en zien geene reden waarom de heer Sauzet dien post niet op nieuw zou kunnen bekleeden. Voorts beschuldigen zij den voormaligen President-Minister Thiers, dat hij het zaad van ongenoegen en verdeeldheid uitstrooit, om zelf weder aan het roer der zaken te komen.

— Het gerucht wil, dat gedurende den verloopen nacht talrijke arrestatien en huiszoekingen gedaan zijn, en dat zulks met het bij de politie ingekomen berigt in verband zou staan, dat de geheime republikeinsche genootschappen zich permanent hebben verklaard.

BELGIE.

Uit Leuven meldt men, dat de Heer van Aken, eigenaar der groote Hollandsche Menagerie, aldaar, plotseling sporen van zinsverbijstering heeft doen opmerken, en alzoo naar het Cellebroêrs-hospitaal is overgebragt.

— Monseign. Cappaccini heeft den 2 December uit Gent een bezoek te Doornik wezen afleggen, en is daarna in de hoofdstad van Oost-Vlaanderen weêrgekeerd, waar de geachte Prelaat nog eenige dagen denkt te blijven vertoeven.

— Te Ronsen is den 3. dezer eene jonge juffrouw van 92 jaren zoogenaamd gestorven, en toen zij begraven zou worden weêr uit de kist gekomen, om, gelijk zij zich uitdrukte, er nog acht jaar aan te knoopen.

— De schade, door den onlangschen brand aan de Stoomboot British-Queen toegebragt, beloopt eene som van zeven honderd franken.

De Katholijke GODSDIENST EN HARE GEESTELIJKHEID *IN IERLAND.*

—(*Naar het Fransch van* Henri Prat.)—

(*Vervolg en Slot van ons vorig Nommer.*)

Om nu te doen zien hoe Willem en zijne opvolgers een glimp van wettigheid aan hunne onderdrukking wisten te geven, moeten wij noodzakelijk in eenige bijzonderheden der Iersche Wetgeving treden, eene Wetgeving, die een ware dorenkroon mag heeten door het Protestantismus op het hoofd van den Martelaar gedrukt.

Willem, wel verzekerd zijnde, dat de laatste Ier zijn laatsten druppel bloed, voor zijn Geloof zoude storten, houdt den arm van den beul in, en herroept de Wetten, die de Katholijke Godsdienst verbieden: maar tevens wordt elk Bisschop of ieder andere Kerkvoogd, die de magt heeft, om Priesters te wijden, banneling verklaard; en men vordert vervolgens, dat elk Priester Ierland verlate. Men duldt dus wel de Godsdienst, maar zonder Priesters. — Het wordt den Katholijk verboden, eenige uitwendige godsdienstoefeningen te houden; de klokken, die de geloovigen tot het gebed roepen, mogen niet geluid worden; men drijft zelfs de wreedheid zóó ver, dat men den onderdrukten verbiedt, hunne dooden naar de voorvaderlijke gebruiken te begraven.

Ziedaar nu eene reeks van maatregelen, die het Geloof ontzenuwen, vernietigen en op den duur

het Kerkelijk onderwijs onmogelijk maken moesten. Men stelt zich echter met dit middel van sluipende geweldenarij nog niet tevreden; men vertrouwt er niet op; men spant der zwakheid een strik, men rekent op het eigenbelang. De Wet was wreed geweest te zijn, wordt nu daarenboven zedeloos: zij belooft aan elken Katholijken priester, die zijn Geloof zal verzaken, eene jaarwedde van 200 tot 500 guldens.

Wij willen nu ook nog met een enkel woord spreken over andere verbodswetten, die den geloovigen Ier in zijn burgerlijk leven moeten belemmeren, indien er nog eene burgermaatschappij voor hem bestaat.

Op welk punt moest vooreerst de Protestant zijn hatelijk toezigt niet al uitoefenen? Op de opvoeding van den Katholijk. Men zal hem het Protestantsch onderwijs niet opdringen, maar men zal verklaren, dat er in Ierland geen ander zal worden gegeven. Elk Katholijk, het beroep van onderwijzer uitoefenende, wordt gebannen. Maar de rijke familiën kunnen ten minste hunne kinderen naar het vaste land zenden, om er eene Katholijke opvoeding te gaan genieten? Volstrekt niet: niemand mag zijne kinderen inschepen zonder borgstelling en zonder vergunning van den Protestant. Diensvolgens zal de Katholijke Ier, wanneer hij zijn Geloof niet wil verzaken, niets leeren van de wereldsche wetenschappen, en vindt zich dus is dit opzigt beneden den Anglikaan geplaatst.

De jonge Ier bereikt den leeftijd, waarin de hartstogten ontwaken, en ziedaar de Wet, die hem nieuwe strikken spant; ziedaar nieuwe zedeloosheid, nieuw lokaas voor het beklagenswaardige kind, in de onwetendheid opgevoed. Hij heeft de Anglikaansche jongelingen van zijne jaren zich, ten gevolge eener kostbare opvoeding, voorspoedig zien ontwikkelen, zij zullen bezitters van schoone landerijen zijn, zij zullen gebieden, terwijl voor hem, als Katholijk, geene welvaart te hopen is, en zich alles slechts in een donker verschiet aan zijn oog vertoont. De Wet heeft voorzien, dat zulk een jongeling tot wanhoop kon vervallen. De Wet is wijs: zij stelt den wanhopenden een toevlugtsoord, eene wereld open. Hoor, hoe zij spreekt: »Elke zoon, die zijn Geloof verzaakt, zal daardoor zijnen vader buiten alle bezitting stellen.» Zoo wordt dan hier door ééne goddelooze daad den *pater familias* (vader des huisgezins) der Ouden daargesteld; in het Heidensche Rome moest de zoon zijnen vader eerlijk begraven, en hem, na zijnen dood, driemaal bij zijnen naam geroepen hebben, alvorens hij zich als meester des huizes bij den haard durfde neêrzetten; het Christelijk Engeland vergenoegt zich met eene verloochening van Godsdienst, om de erfenis eens *levenden* vaders op een zijn Geloofverzakenden zoon te doen overgaan!!

Het moet walgen, de gruwelen dezer schrikbarende Wetgeving nog verder op te sommen; en toch de Geschiedenis mag niets verzwijgen, zij moet de wonden der Martelaren een voor een tellen!

Zoo als wij hebben gezien, wil de Wet niet dat de Katholijk onderwezen zij; maar, wanneer hij, des niettegenstaande, zijne onkunde te boven komt, kan hij dan den Staat dienen? Geenszins, want, wanneer hij werd geroepen tot de zamenstelling van het Parlement, of om er deel van te maken, of tot eenige burgerlijke waardigheid, dat is te zeggen, om deel te nemen aan het uitvoerend bewind, zulks zou gevaarlijk worden: derhalve zal hij noch kiezer, noch verkiesbaar, noch overheidspersoon, noch administrateur, noch advokaat, noch pleitbezorger zijn. Ook mag men hem in het leger niet vertrouwen: hij is onbekwaam geoordeeld, om daarbij eenigen graad te bekleeden. — Maar ten minste mag dan de Katholijk, uit de stad verdreven en verstooten, zijne rust toch wel gaan zoeken op de vruchtbare velden, in de welige beemden *der groene Errin*; hij kan landbouwer worden, hij kan zijnen God bidden terwijl hij zijn koren zaait en zijn schoven bindt? Neen, ook dit stil geluk is hem ontzegd: want de Wet verbiedt hem het bezit van onroerende goederen; en hij mag niet langer huren dan voor dertig jaren; dit is in Engeland een zeer korte huurtijd. Desniettemin is de Protestant beducht, dat de Katholijke landbouwer te groote voordeelen zal inoogsten; de Wet wil dus, dat de jaarlijksche pachtprijs gelijk zij met tenminste het twee-derde der opbrengst van het verpachte. Wanneer het bedrag der opbrengst niet in de verhouding staat tot den pachtprijs, dan mag zulks bij den regter worden aangegeven, en de aanklager wordt betaald voor zijne moeite.

Zoodoende zal de ongelukkige Ier op zijn eigen grond nimmer iets anders zijn, dan een ellendig huurling, zonder dien immer te bezitten.

Maar toch zullen nijverheid en handel, den Katholijk wel eenig hulpmiddel aan de hand geven? Evenmin; want, vooreerst duldt Engeland geene nijverheid in Ierland; en, zonder in bijzonderheden te treden omtrent het ijzeren juk, waaronder de Katholijk er thans nog gebukt gaat, zal een enkel woord ons zijnen toestand verklaren: hij is verpligt, te werken op al die Feestdagen, welke de Anglikaan niet erkent.

Deze afschuwelijke Wetgeving zou nog ten huidigen dage in hare volle kracht op het arme volk drukken, bijaldien niet buitenlandsche gebeurtenissen dezelve hadden verlamd. De halve rust, welke het Geloof thans smaakt, moet niet aan eene meerdere verdraagzaamheid der Protestanten van Engeland worden dank geweten: zij hebben alleen toegegeven omdat de Heer hen met zijne roede gedreigd of getroffen heeft.

America is in opstand; Ierland begint zich te bewegen; Engeland raakt bevreesd; het schaft eenige zijner verdrukkingswetten af, en proclameert de onafhankelijkheid van het Iersche Parlement. Maar, dit Parlement zal uit driehonderd leden zijn zamengesteld, van welke er ten minste twee honderd zullen benoemd worden door de Protestantsche Aristocratie. Het onweder trekt voorbij; de Dertien Sterren prijken, Londen ten spijt, op eene nieuwe vlag; en nu trekt Engeland van lieverlede zijn eens gegeven woord weder in. De leus, welke het aan zijne Onderkoningen voorschrijft, is: Misleidt bedriegt Ierland!

De Fransche omwenteling kwam den Katholijken van Ierland door eene bijzondere lotsbeschikking zeer te stade; de welsprekende Grattan en lord Charlemont zijn, de twee kampvechiers voor het Geloof in dien tijd. Toen vervielen er wederom eenige verdrukkingswetten; maar, ongelukkiger wijze wilde de Fransche Republiek den oorlog in Ierland voeren; en toen waarde de geest van Cromwell op nieuw in die jammervolle oorden rond. Het bloed van dertigduizend slagtoffers werd door Godonteerende handen geplengd, en de verwoestingen, in dien tijd aangerigt, worden op 80 miljoen geschat.

Het Parlement van Ierland stemde zijne eigene ontbinding, den 26 Mei, 1800.

Doch, toen de burgerlijke staatsinrigting van dit volk in duigen stortte, hield het Geloof met eene krachtige hand de Natie staande. De geduld wordende Priester ging van hut tot hut, om het Woord Gods te verkondigen, en zijne woorden lieten troost, zalving, kracht en hoop achter. Welk land toch had dit alles meer noodig? Welke ellende kan met de zijne vergeleken worden! In 1817 ontstond er uit gebrek en ongezondheid van voedsel eene pestziekte, die 65,000 menschen ten grave rukte, en in 1826 stierven er 20,000 Ieren van honger!

Men verbeelde zich toch niet, dat deze noodlottige gebeurtenissen door de onvruchtbaarheid van het eiland zijn te weeg gebragt. Geen land ter wereld is zoo rijk aan voortbrengselen van den landbouw, als Ierland, maar deze rijkdommen behooren aan den Engelschman, aan den Protestant, die zijne ooren sluit voor de jammerkreten van het vrome godsdienstige Ierland. Overal, waar de rijke en de arme niet voor hetzelfde Altaar hunne knieën buigen, moet de menschlievendheid haar gelaat met een sluijer bedekken. De Katholijke Kerk is arm; de Priester en de geloovige zijn broeders in de armoede, zoo als zij broeders in den Heer zijn. De Anglikaansche Geestelijkheid bezit, behalve de tienden, een inkomen van 22 miljoen; deze som wordt verdeeld tusschen 4 Aartsbisschoppen, 321 Dignitarissen en 2.200 Priesters; ten minste een tiende gedeelte van hen woont in Engeland, want men telt 42 beneficiën en 198 parochiën waar geen enkel lid van de zoogenaamde Hervormde Kerk aanwezig is.

God heeft de arme Katholijke Geestelijkheid van Ierland onder de ijzeren roede der verdrukking doen groeijen en bloeijen; daar vindt gij de Kerk van tranen van rampen en van ellende; maar tevens treft gij daar ook de versterkende en vertroostende Kerk aan. Zij kan, helaas, wel geene wollen mantels over de schouders der schamelen werpen, maar zij spreekt tot hen van de Martelaren en van de verdiensten des lijdens voor den Heer.

Men telt thans in Ierland 4 Aartsbisschoppen, 23 Bisschoppen, 2740 Priesters, en 2500 kerken.

Wanneer men het getal kerken met dat der Priesters vergelijkt, dan valt daaruit gemakkelijk den ijver af te leiden, die de Dienaars des Allerhoogsten daar krachtig ondersteunt.

»De Iersche Geestelijkheid, zegt de heer de Beaumont in zijn voortreffelijk Werk, heeft hare fortuin, niet verwaarloosd, en, men weet op het vaste land weinig, hoe de Katholijke Priester in Ierland leeft.»

Men kan zich echter van die leefwijze wel eenig denkbeeld vormen; er is geene stad, geen vlek, geen dorp, waar niet nog het bloed der Martelaren rookt. De Katholijke Priester, vervuld met deze vrome en treurige herinneringen, bezit dit moedige Geloof, dat alle gevaren trotseert. Hij is een soldaat van Christus, die gisteren nog in het bloedige strijdperk stond. Hij is alleen, arm, ellendig; hij klopt nooit aan de deur van den rijke; men vindt hem slechts in de hut van den arme, en welk eene hut, helaas! Hij heeft geen huisgezin zoo als de Engelsche Bisschop; hij wandelt nederig te voet met den witten staf der Apostelen, terwijl de andere aan zijne zijde eene roofzieke geestelijkheid heeft, die gezegend is met kinderen en met een groot vermogen, waarvan zij geen penning aan den arme uitdeelt, *want de arme is Katholijk*. Ten andere beweert de Anglikaansche Kerk, dat aalmoesen geven het grootste kwaad is; terwijl de Kerk van Christus zegt: geeft, al ware het slechts één druppel water en één stroohalm. Alvorens deze droevige, maar tevens juiste schets te eindigen, willen wij eene enkele daadzaak hier nog aanhalen, die ons zoete tranen van aandoening uit de oogen perste. Een Iersch Bisschop werd geroepen aan de sponde van eenen stervende; hij treedt in de naakte, ellendige, voor weêr en wind openstaande hut; rondom een handvol stroo, waarop de zieke ligt te zieltoogen, vindt hij een diepbedroefd huisgezin verzameld; hij spreekt, hij troost, hij vervult zijne heilige bediening, en de ziel des armen keert, voorbereid, tot den Heer van leven en dood terug. De oudste zoon volgt den vromen herder; op den drempel gekomen, treedt hij vóór hem, en terwijl hij hem een bremtak, dien hij bij de deur heeft afgebroken, overreikt, zegt hij, zijne tranen weêrhoudende: »Hoogwaardig Heer! lezen kunnen wij niet, maar wanneer gij den laatsten druppel bloeds van mijne broeders, van mij of van mijnen zoon zult noodig hebben, zend ons dan, ten teeken daarvan, slechts dit bremtakje: — wij kunnen u niets anders aanbieden.» Ziedaar den Priester, ziedaar den Katholijk van Ierland geschetst.

Wij lezen dezer dagen in het *Journal de la Haye.*

WILLEM PASQUES DE Chavonnes Vrugt.

Den 21. November gaf Vrugt een allerluisterrijkst Concert te 's Gravenhage. Het was toen juist twaalf jaren geleden, dat hij voor de eerste maal in het publiek optrad. Eene korte levensschets van dien Virtuoos zal velen zeker niet onwelkom zijn.

Willem P. de C. Vrugt, werd den 23. October 1798, te Amsterdam geboren. In zijne kindschheid gaf hij reeds doorslaande blijken van zijnen gunstigen aanleg voor de Muzijk; echter kon men in hem, ondanks alle mogelijke pogingen, den smaak tot eene ernstige beoefening er van niet opwekken. Van zijn 12. tot zijn 16. jaar had Vrugt eene zeer hooge Soprano-Stem, en hij zong alle Fransche en Italiaansche arias, wanneer hij ze slechts eens had gehoord. Alle kenners bewonderden destijds de zuiverheid en de buigzaamheid zijner stem, zoowel als de uitdrukking van waarheid, welke hij paarde met al wat hij zong. Zijne eerste studien werden in het Collegie van Elburg geleid door J. B. van Bree; een zeer verdienstelijk man, die de vader was van een niet minder verdienstelijk Virtuoos, waarop Nederland zich met regt beroemt. Vrugt maakte nogtans geringe vorderingen, omdat hij zich niet met de vereischte vlijt op zijn vak toelegde. In 1813 was hij te Amsterdam op het kantoor van zijnen vader werkzaam, en men zou gedurende eenigen tijd gezegd hebben, dat de smaak voor de Muzijk in hem ten eenen maal was uitgedoofd. Hij hield op met zingen tot op zijn 18. jaar. Nu begon zich die bewonderenswaardige Tenorstem te ontwikkelen, waarmede hij ons gehoor zoo zeer streelt, en van dit oogenblik af, werd zijn zanglust toe langer zoo meer aangevuurd. Omtrent dien tijd geraakte Vrugt in kennis met Sundorff, wiens Muzikaal talent te zeer bij ons bekend is, dan dat wij behoeven aan te stippen, hoe nuttig de lessen en raadgevingen van dezen *Dilettante* voor onzen Vrugt geweest zijn. Onder het geleide van dezen zijnen vriend, oefende Vrugt zich langen tijd in de declamatorische voordragt en in den Kerkzang, waarin Sundorff vooral uitmuntte. Aan zijne zijde zong Vrugt de Tenor *solos* in de Missen van Haydn, Hümmel, Beethoven enz. die elken Zondag in de Mozes- en Aron-Kerk te Amsterdam werden uitgevoerd, en waardoor hij dan ook van toen af de aandacht zijner stadgenooten tot zich trok.

Na den dood van zijnen beroemden meester zette Vrugt zijne studiën onafgebroken voort onder den uitmuntenden Julius Miller, die de Muzikale opvoeding van onzen landgenoot voltooide, en er dien zanger van vormde, wiens verheven talent, zoowel bij den vreemdeling als bij ons, op hoogen prijs wordt gesteld. Tot in 1829, had Vrugt den Zang slechts uit liefhebberij beoefend; toen echter zag hij zich genoodzaakt, er zijn beroep van te maken. Hij gaf zijn eerste Concert te Rotterdam den 21. November 1829; het werd weldra door vele anderen gevolgd in bijna al de steden van het Koningrijk. Men moet er getuigen van geweest zijn, om zich een denkbeeld te kunnen vormen van de geestdrift, waarmede Vrugt overal werd aangehoord. Gedurende een tijdvak van twaalf jaren, dat hij zijn talent aankweekte, hoofdzakelijk door het hooren van de grootste Kunstenaars der Italiaansche school, heeft hij geen oogenblik opgehouden, de geliefde Zanger van Nederland te zijn. In 1830 werd hij benoemd tot 1. Solo-tenor van Koning Willem I. Dit was echter slechts een Eertitel; terwijl men aan Beriot een jaarlijksch traktement van *f* 2,000 gulden werd uitbetaald. Bij het groote Muzijk-feest te Dusseldorff in 1830, zong Vrugt de Tenor-solos in het Oratorium van *Judas Machabeus.* Hij voldeed op eene uitstekende wijze, en van hetzelfde oogenblik klonk de faam van zijn zeldzaam talent door geheel Duitschland. Men bood hem, onder zeer aannemelijke voorwaarden, de plaats aan van Eersten Tenor bij de Opera te Berlijn. Kort te voren was Maurice-Schlesinger gelast geworden, om hem als Eersten Tenor bij de groote Opera te Parijs te engageren, onder voorwaarden, welke Vrugt zelf zou willen bepalen. De gehechtheid aan zijn Vaderland, en zijne familiebetrekkingen, deden hem echter deze vleijende vooruitzigten van de hand wijzen.

Vrugt bevond zich te Londen, toen Engeland onze havens blokkeerde. Hij gaf er verscheiden Concerten, waarin hij *Duos* zong met Rubini, en trok de bewondering van alle deskundigen tot zich. Paganini noemde hem overal *il sublime Canctante* (den verheven Zanger). Ofschoon zijne kunst hem de hulde van den buitenlander in ruime mate afdwong, heeft Vrugt echter nooit opgehouden van vóór alles te denken aan zijn Vaderland. Ofschoon wereldburger, door zijn Talent, zoo als er maar zelden twee in ééne eeuw worden geboren, is Vrugt Hollander in zijn hart; en de eerste toonen, welke hij te Londen liet hooren, op het oogenblik, dat Engeland ons, in vollen vrede, den oorlog aandeed, waren altijd die schoone Nationale stroten: *wien Neêrlands bloed in de adren vloeit*, welke hij in het Engelsch en in het Hollandsch zong.

Zij, die tegenwoordig waren bij de verschillende Concerten, door Vrugt gegeven, toen de Koning zijn volk te wapen riep, zullen nimmer vergeten, tot welk eene hoogte, hij door zijne sterke, en tevens roerende stem, de gemoederen kon opwinden; zij zullen nimmer vergeten, met welk eene tooverkracht zij werden weggesleept, zoodra hij met die soort van ingeving, slechts den grooten Kunstenaar eigen, het Nationale lied aanhief, dat steeds, zelfs op vreemden bodem, zijn lievelingszang was.

Ziehier eenige bijzonderheden aangaande het plegtig Maal, den nieuwen Lord-maire van Londen onlangs aangeboden.

's Avonds is den Lord-maire het gebruikelijk *diner* gegeven, in *Guildhall* (het Raadhuis). De zalen van dit gebouw waren allerprachtigst versierd. De verlichting der eetzaal liet niets te wenschen overig, en kon met alle regt een meesterstuk van Gaz-verlichting genoemd worden. De ster, tegen den westermuur geplaatst, wierp meer dan 2,000 stralen af. Men heeft de verlichting geschat als gelijk staande met die van 71,640 waschkaarsen; want het getal gaz-pijpen beliep 23,830. Het *diner*, dat zeer luisterrijk was, bestond uit de volgende schotelen: 250 terrines Schildpadsoep, elk van 5 pinten; 200 flesschen Madera, 6 schotelen Visch, 30 bijschotels, 4 Kalkoenen *aux huitres*, 60 gebraden Kippen, 60 schotels Fricando, 46 schotelen Kapunen, 50 Fransche Pastijen, 60 Duivenpastijen, 53 versierde Hammen, 43 Tongen, 2 Lamsbouten, 2 Ossenribben, 13 Roastbeefs en Ossenhaasjes, 6 schotelen Aspergies, 60 schotelen met verschillende aardappelen, 44 schotelen Schelpvisch, 4 schotelen Zee- en Rivierkreeften, 140 schotelen Gevogelte in gelei, 50 Blanc-mangers, 40 Roomtaarten, 30 schotelen Oranges-glacées, en andere Taarten, 40 schotelen Amandel-taartwerk, 60 schotelen Petits pieds, 56 met Salade, Erwten en Aspergies, 80 gebraden Kalkoenen, 6 Hazen, 8 Fezanten, 24 Ganzen, 40 schotelen met Patrijzen, 15 met Houtsneppen, 2 met Waterhoentjes.

Nageregt. 100 Ananassen, elk van twee à drie pond, 200 schotels met Druiven, 250 Glaces à la crême en Fromages glacés, 50 schotels met Appelen, 100 met Peren, 50 versierde Gateaux de Savoie, 75 schotels met Okker- en Hazelnoten, 80 met drooge Vruchten en Confituren, 50 schotels met geconfijte Gember, 60 met Fruittaarten en ingelegde Chinas-appelen, 46 compotten van Kersen op brandewijn. — Champagne-, Bordeaux-, Bourgogne wijnen en Sherrij.

(INGEZONDEN.)

Boxmeer. — Op den 25. November ll. hadden wij wederom het genoegen, het jaarlijksche Feest der Studenten van ons Gymnasium bij te wonen. Hetzelve werd geopend met een, op den Feestdag toepasselijk vierstemmig gezang met muzijk, onder de leiding van den in de toonkunst zoo verdienstelijken leerling van Dijk; waarna de oudste der school C. Daniels, uit Rotterdam, eene Latijnsche redevoering hield op de Heilige Catharina, Patrones der studerende jeugd; hierop volgden onderscheiden declamatiën van de overige leerlingen in het Latijn, Grieksch, Nederduitsch, Fransch en Hoogduitsch. In het denkbeeld, dat dit Feest nu even als vorige jaren ware geëindigd, werd men aangenaam gestoord door twee tooneelstukken, waarvan het eene behelsde den verkoop der wijsgeerige Secten, naar het idée van Lucianus, in welk stuk allen, met veel toejuiching van het talrijke publiek, hunne rollen hebben vervuld. Een vierstemmig gezang als boven, en eene Latijnsche dankzegging voor de vereerende tegenwoordigheid der toehoorders besloot deze jaarlijksche plegtigheid, welke, tot aller genoegen, van des namiddags half drie tot des avonds acht uur heeft geduurd.

Met bijzondere belangstelling, zagen wij dan ook weder dit jaar, met hoeveel ijver de Leeraars van ons Gymnasium, de jonge lieden in die kundigheden en wetenschappen pogen te vormen, waardoor zij eenmaal als nuttige leden in de maatschappij zullen kunnen optreden.

X. X.

Een Tandmeester vervoegt zich dezer dagen, te Brussel, bij een Horlogemaker, met verzoek, hem den bediende met eenige zeer fraaije Dames-uurwerken op beziens meê te willen geven voor een voornamen vreemden Heer, die zich op den oogenblik in een Jongejufvrouwen-Kostschool bevond bij zijne dochter, welke hij, ter gelegenheid harer verjaring een prachtig horloge ten geschenke wilde geven. De bediende verzelt den Tandmeester, die van den koopman eenige Horloges in een doos bij zich kreeg. In de Twaalfapostelstraat, waar het Pensionnaat was, gekomen zijnde, en daar aangescheld hebbende, bleef de bediende beneden in eene spreekkamer wachten, en de Tandmeester liep regt door naar boven. Een oogenblik later komt hij af, en verzoekt den Bediende, om voor een paar Horloges, die den Heer volstrekt niet bevielen, spoedig twee anderen te gaan halen, en die onverwijld in de Kostschool te willen brengen, waar hij hem wachten zou. — Maar, ja wel, de knecht gaat en komt ook terstond terug met nog een paar Horloges op beziens, doch de behendige Mondarts was, bij zijne terugkomst, in het Pensionnaat niet meer te vinden. Hij had daar eene der Onderwijzeressen eene tand getrokken, en was, zoo het heette, even naar huis geweest, om een verder pijnstillend middel te halen, hetwelk hij ook in de daad had aangebragt, en waarna hij vertrokken was; doch van Horloges wist niemand een enkel woord, en dus bleek het, dat dezelfde ervaren hand even vlug eene Kostschoolhouderesse de tanden, als een Horlogemaker een paar Dames-uurwerken trekken kon.

Men zal zich herinneren, dat wij, in de maand September gewag maakten van de zoo zeer lofwaardige handelwijze des Heeren van Santen van de Wiel, Fabrikant en Hophandelaar, te Aalst, die den 20. van gezegde maand al zijne schuldeischers tot den laatsten penning toe heeft uitbetaald, in weerwil van het in 1826 met hen aangegane verdrag voor zestig percent, en hun alzoo nu *vrijwillig* de veertig ongevergde percenten strikt-eerlijk nog heeft willen toekennen. De verschillende Handelhuizen, die door deze edele daad zoo aanmerkelijk als onverwacht zijn bevoordeeld hebben den Heer Van Santen van de Wiel daarvoor een blijvend bewijs van erkentelijkheid toegekend door het prachtig geschenk van eene kostbare zilveren Vaas, met het (Fransche) opschrift:

Hulde aan de regtschapenheid.
A. J. van Santen van de Wiel, Fabrikant Aalst, 20 September, 1841.
Om te worden overgedragen aan de Nakomelingschap.

Dit keurig geschenk ging vergezeld van een perkamenten Bewijsschrift, inhoudende vermelding van de lofwaardige handelwijze des regtvaardigen mans, en is geteekend door al degenen, die in deze zaak betrokken waren, zoo in België als ook in Holland. (Borel en Comp., te Amsterdam). Het Getuigschrift is gedagteekend uit Aalst, den 20. September, 1841.

—

!

Onder de Gemengde Berigten voorkomende in de VLISSINGSCHE COURANT van den 24. November, leest men, dat is overleden, aan langzame verzwakking en bijkomend verval van levenskrachten, het kind van 65 Nederlandsche Looden, onlangs te Monnikendam geboren; het Lijk is in een Tabaksdoos begraven. — Verder, zegt dezelfde Courant, dat een Hongaarsch kruidkundige, met een blaauwen mantel, in den Haag, een kind heeft verlost van een levend gedierte, in 't Haagsch genaamd een Ydas. — Nog moet, dezer dagen, te Amsterdam, overleden zijn een voornaam Aanspreker, wiens diepbedroefde weduwe de affaire evenwel met een deskundige zal blijven continueren.

—

! !

De heer N. Minderman, te Amsterdam, heeft uitgevonden en aan Z. M. toegezonden, met verzoek, na lectuur te verzenden aan Z. Exc. den heere Minister van financien: een „altijddurend Staats finantieel kompas, of wonderbaren wegwijzer der nationale Staats-Financiele betrekkingen, dewelke bestaan tusschen een Constitutioneel Gouvernement en de Natie, gebaseerd op onwrikbare, regelmatige en evenredige grondslagen," waardoor de natie met inspanning van krachten, alle vier elementen in God kan trotseren. Nadat Zijn Ed. arbeid, om tot bovengenoemd resultaat te geraken, met Italiaansch boekhouden en rekenkunde vruchteloos was, begon Zijn Edele te ontdekken, dat hij de stelkunst moest kennen, eene wetenschap, welke nooit in de school geleerd wordt; daartoe besigde Zijn Edele dobbelsteenen, speelkaarten, voet- en ellen maatstokken, benevens andere ingrediënten, om uit dezelve de zamenstelling der stelkunst te ontwaren, ten gevolge waarvan Zijn Edele, na sedert 1822 in een geheimzinnig doolhof te hebben rondgeloopen, dezer dagen op het spoor der menschelijke levensjaren is gekomen, enz., enz. Deze brochure, hoe gewigtig ook, is slechts 16 bladz. groot. Voor Nederland zal dus weldra een schoone dageraad aanbreken. De befaamde STAAT B. althans komt nu reeds in rozenkleurig licht. (*Kamp. Cour.*)

In de *Nederlandsche Staats-courant* van den 30 Nov. leest men, dat Z. M. Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau, na een verblijf van eenige weken op het Loo, in den vroegen morgen van den 25. dezer, vandaar is vertrokken, en, over Deventer en Oldenzaal, deszelfs reis naar Berlijn heeft voortgezet.

Suum cuique.

— (ELK HET ZIJNE.) —

Het *Journal de Bruxelles* klaagt, dat andere Belgische Dagbladen geheele Kolommen van zijne Redactie overnemen, zonder daarbij aan te duiden, dat ze uit de bron van het *Journal de Bruxelles*, geput zijn; — wij zouden eveneens kunnen klagen over de onopenhartigheid van de *Vlissingsche Courant*, die, onder anderen, in haar Nommer van den 1. December, drie stuks *Mengelwerk*, te zamen 80 regels, uit den *Noord-Brabander* overneemt, zonder met een enkel woord aan te duiden, dat zij aan onze Redactie dat *Mengelwerk* ontleend heeft.

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed, ten gevolge van beroerte, Vrouwe JACOBA PETRONELLA MARGARETA BEVERWIJK geboren *Bouwens*, d ep betreurd door haren Echtgenoot, welke bij deze zijnen bijzonderen dank betuigt voor de veelvuldige blijken van deelneming, zoo in als buiten de Stad aan hem bewezen.

's Hertogenbosch,
den 4 December, 1841.

G. VAN BEVERWIJK.

Theatre Optique

of Schilder en Werktuigkundig Schouwtooneel, door wijlen den Heer P. J. PFEIFFER, Jr. in leven Lid der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten en Decorateur aan den Stads Schouwburg te Amsterdam, onder directie van den Heer J. ELLEMBERG.

Staande met zijn fraai Schouwtooneel op de Paradeplaats de tweede Tent bezijden het Bisschopshuis. Op heden avond, aanvang ten 7 eindigende ten 10 ure.

1. Venetie en Italie. 2. Het opkomen der Zon in het Haagsche Bosch. 3. Aschaffenburg in Rijn Krijsbeijeren. 4. Een Hollandsch Wintertafreel. 5. Het Kasteel Doornwerd bij Arnhem. 6. De schitterende brand van Moskou.

Men zal alle dagen verandering van voorstelling geven, welke door de Nieuwspapieren en Programma's zullen bekend gemaakt worden.

De Directeur heeft alles aangewend om zijn Lokaal te verwarmen en het geëerd publiek alle gemakken te verschaffen. De plaatsen kunnen besproken worden van 's morgens 10 tot 's namiddags 3 ure aan het Bureau der Tent.

Prijzen der plaatsen. 1. Rang 75 cents. 2. Rang 50 cents. 3. Rang 25 cents. 12 kaartjes te gelijk nemende, zullen voor *f* 7 verkrijgbaar zijn bij D. A. A. DE ROOY.

Men zal op Donderdag eene nieuwe voorstelling geven.

BUITENGEWONE VOORSTELLING

van

Gedresseerde Vlooijen

van *Londen*.

De Heer BERTOLOTTO, heeft de eer het geacht publiek te berigten dat zijne Voorstellingen zullen beginnen op Dingsdag den 7 December, en verder gedurende de Kermis van 's morgens 10 tot des avonds 9 ure, in het Hotel den Gouden Leeuw, de entrée is 48 cents

Men kan de programma's aan voornoemd Hotel gratis bekomen.

THEATER NATIONAAL

onder directie van den Heer

Rosenveldt,

Eerste Komiek van den Koninklijken Schouwburg

Op Woensdag den 8. December

De jaloersche Vrouw

Tooneelspel. Na hetzelve

DE TWEE VLAKKEN

na het eerste stuk eene Variatie op de Fluit door de Heer ROETL, aanvang ten 7 ure.

Op Donderdag den 9 December.

DE VREK Blijspel, na hetzelve op verzoek:

DE LOTELING. Zangspel.

THEATRE DES VARIÉTÉS ET DE VAUDEVILLES,

Staande op de Paradeplaats waar het Koninklijk Wapen boven de deur prijkt.

onder directie van D. L. BAMBERG, en MAJUKINSBERGEN.

zullen de eer hebben ten tooneele te voeren, tot opening van het Tooneel op Woensdag den 8. December 1841

DE HEER LUSTIG DEURWAARDER. Liedjesdichter, Vaudeville, in twee bedrijven naar het fransch door GRAVE.

(nooit alhier vertoond.)

Tot Slot.

DE LOTELING. Nieuw Vaudeville naar het fransch les conscrits door W. GREVE.

tusschenbeiden Aria uit de opera la Juive gezongen door de Heer L. VAN SLUIJS.

ARIA uit de Opera le Chalet, gezongen door den Heer EDUARD BAMBERG,

en door Mejufvrouw HARDLOOPER zal worden voorgedragen:

DE WAANZINNIGE MONODRAMA

naar de fransche romance la folle.

Aanvang des avonds ten 7 ure.

Op Donderdag den 9 December 1841.

DE EERSTE LIEFDE, of eene Herinnering uit de Kindsche dagen. Blijspel met zang in een bedrijf. Na hetzelve,

DE ALPENZANGERS of het door Tijrolerconcert bewerkt Huwelijk, blijspel met zang in een bedrijf.

Tot Slot.

No. 777, Of het verloten Landgoed blijspel met zang in een bedrijf.

*** Wordt gevraagd een MOLENAARSKNECHT, liefst ongehuwd en van de R. C. Godsdienst, welke het Korenmalen en Pellen grondig verstaat, en voorzien is van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag. Adres onder Letter C. bij den Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM te *Utrecht*. Brieven Franco.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Maandag 6 *December* $4\frac{1}{2}$ Ure

W. S. $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$. Dito 5 pCt. $99\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$. Kansbilj. *f* $25\frac{5}{8}$. Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt $91\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$. Sijnd. $3\frac{1}{2}$ pCt $75\frac{3}{4}$. Handelm. $155\frac{5}{8}$. O. I. 5 pCt. $97\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$. Amort. Syndw. 91^{*}. Ard. 85 p. st. $21\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$. Ard. Coupon $0\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$. Fransche Uitg. $5\frac{3}{4}$. Metalliek $105\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$.

Ter Courantdrukk. van D.A.A. DE ROOY, te *'s Bosch*